

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

AAMBINDER

**Op vakantie
en in de kerk** [p.4]

Gereformeerde Gemeente Rhenen

13/07/2017
jaargang 95

nr **41**

In 1929 ontstaat er in Rhenen een afdeling van de Gereformeerde Gemeente te Veenendaal, die in een voormalige sigarenfabriek aan het Koningin Elisabethplantsoen bijeenkomt. Op 8 maart 1932 wordt deze afdeling reeds zelfstandig. In 1951 betreft de gemeente een nieuw kerkgebouw. Na de scheuring van 1953 kerken de 'synodalen' enige tijd in een voormalige

limonadefabriek aan de Bantuinweg, waarna zij in 1957 een houten noodkerk aan de Achterbergsestraatweg in gebruik nemen. In 2001 verrijst er op het naastgelegen perceel een nieuwe kerk met 500 zitplaatsen. Vier jaar later wordt het aantal zitplaatsen verdubbeld. Sinds 2011 wordt de gemeente gediend door ds. F. Mulder. Het aantal leden en doopleden bedraagt 1143.

Alzo doet men niet in Israël

Heeft heel de Bijbel een boodschap voor ons en ons kerkelijke leven? Voor oud en jong? Jazeker. Zo ook het hoofdstuk 2 Samuël 13. Leest u het eens rustig door. U zult zien, het is een hoofdstuk van lust en verkrachting, van haat en moord.

En het geschiedde daarna, alzo Absalom, Davids zoon, een schone zuster had, welker naam was Thamar. 1 Samuël 13:1a.

Wat de boodschap is van dat hoofdstuk, voor nu, voor ons? Dat we dit soort van ontaarding, dit soort van perversie en het patroon dat erachter zit, moeten verafschuwen! Wat er gebeurt? Thamar wordt door haar halfbroer Amnon in de val gelokt (vers 5-11). Ze wordt genegeerd, haar stem wordt niet gehoord (vers 14a/16b). Ze wordt verkracht. In vers 14b staat: 'zo verkrachtte hij haar en lag bij haar'. Ze wordt verbannen. In vers 15 zegt Amnon: 'Maak u op, ga weg!' En in vers 17 zegt hij tegen zijn jongen: 'Drijf nu deze van mij uit naar buiten'. Haar leven is geruïneerd, ze gaat schreeuwend (19b) weg en blijft eenzaam over (20b).

Niet, mijn broeder

Ze zwijgt niet. Haar reactie is helder. Misverstand is niet mogelijk: 'Niet, mijn broeder, verkracht mij niet, doe deze dwaasheid niet' (vers 12). 'Niet, mijn broeder'. Dit is meer dan verkrachting alleen, dit is incest, dit is heel nadrukkelijk door God verboden. 'Doe deze dwaasheid niet'. Maar dan niet in de zin zoals wij het woord 'dwaasheid' gebruiken, maar in de zin van: dit is slecht, dit is goddeloos!

Thamar zegt: dit is slecht, dit is goddeloos. Maar ze zegt ook: Kijk, Amnon, naar de consequenties voor mijn leven. 'Waarheen zou ik mijn schande brengen?' (vers 13).

Maar hij, Amnon, is sterker (vers 14). En als het even later voorbij is, komt hij niet veel verder dan: 'Maak u op, ga weg' (15). Sta op, en verdwijnt!

ds. J. IJsselstein

Thamar reageert, terecht en begrijpelijk: Nu mij wegsturen? Dat is misschien nog wel erger dan mij overweldigen! Maar Amnon heeft geen hart en oren voor Thamar. Hij roept zijn jongen en zegt letterlijk: 'Drijf nu deze van mij uit' (vers 17). Letterlijk zegt hij: Eruit met 'dit', met dit onpersoonlijke afval van mijn plezier. Het is gebruikt, het wordt gedumpt.

Wat wil de Bijbelschrijver, de door de Heilige Geest ingeblazen Bijbelschrijver, ons met deze geschiedenis zeggen? Hij wil onze afschuw opwekken voor de handwijze van Amnon, en ons medelijden en onze sympathie opwekken voor Thamar. De verleiding is om dit een intrigerend verhaal te vinden, maar dit is echt bedoeld om onze afschuw op te wekken! Om onze afschuw op te wekken in een tijd waarin dit soort zaken nog steeds voorkomen, nog precies zoals destijds!

Tot onze lering

Laten we de geschiedenis tot onze lering nogmaals overzien. Amnon wordt verliefd op zijn halfzuster. Hij raakt zo gefrustreerd dat hij er ziek van wordt, geraakt als hij is door haar seksuele aantrekkelijkheid en uiterlijke schoonheid. Zoals dat kan gebeuren en gebeurt in de familiekring, in kerkelijke kring. Ongezond, ziekelijk, slecht, goddeloos, maar... het gebeurt wel. Maar daar zit niet de kern van de boodschap van deze geschiedenis. Het kernprobleem in dit soort geschiedenissen - uiteraard verteld met een doel! - zit vaak letterlijk in het midden van de vertelling. En dat midden is schokkend, wat betreft Amnon, en opvallend wat betreft Thamar.

Schokkend wat betreft Amnon. In vers 14 lezen we dat hij haar stem niet wilde horen, voordat hij iets met haar deed. En in vers 15 staat dat hij haar haatte nadat hij iets met haar (met het 'ding' Thamar) gedaan had. Dit is de kern van het kwaad: lust, niet luisteren, doen en haten. De zonden van lust en haat zijn vrienden. Schokkend wat betreft Amnon, opvallend

In dit nummer

5

Geschrokken

6

Als gereedschap in Gods hand

16

Enige kennis van Christus

- 2 Alzo doet men niet in Israël
- 3 Onderwijs van vader Smytegelt [28]
- 4 Commentaar:
Op vakantie en in de kerk
- 7 Dat wil zeggen
- 8 Jeugdrubriek
- 9 Boekennieuws
- 10 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 11 Kerkdiensten

wat betreft Thamar. Zij is de enige die met God rekt. Jazeker: de enige die met God rekt...! Zij wijst naar hoe het in Israël behoort te gaan. Zij noemt zijn handelwijze goddeloos. Maar..., haar stem wordt gesmoord.

Dit is niet bedoeld als een spannend verhaal uit een ver verleden. Dit is Bijbelse boodschap met zeggingskracht voor nu. Zeker, op de achtergrond kleurt de lucht donker, inktzwart zelfs. Dit, wat hier gebeurt, herinnert ons allemaal aan een verloren paradijs, waar eigen wil, trots en hoogmoed de oorzaak werden van onze diepe val, al snel gevolgd door haat met dodelijke afloop in een onderlinge ruzie. Maar toch mogen we hier niet blijven hangen in een zucht om het kwaad van Amnon, als teken en bewijs van ons aller verlorenheid. Verlorenheid die de Heere Zijn kinderen leert kennen, in droefheid bewenen, zonder hulp of troost te vinden bij zichzelf, totdat het de Heere behaagt Zelf een weg te ontsluiten voor zulke berouwvolle zondaars. Dat zijn, zeer zeker, Bijbelse waarheden die we bevindelijk moeten leren kennen.

Praktische strekking

Maar deze geschiedenis heeft ook een heel praktische strekking naar ons en naar ons kerkelijke leven. Zo het toen toeging in het koninklijke paleis, zo gaat het helaas ook nu in onze eigen kring veel te vaak toe. Lust, macht, niet luisteren, haten en verbannen, terwijl er een bijna onhoorbare stem is uit mond van Thamar die zegt: dit is goddeloos! Maar Amnon hoorde naar haar stem niet.

Het is onze opdracht - dat is het doel van het vertellen van deze geschiedenis - dat wij niet in datzelfde spoor gaan. We moeten luisteren naar de stem van Thamar, die zegt: 'Alzo doet men niet in Israël' (vers 12m). Dat mag niet, dat is slecht, dat is goddeloos. Thamar, zeg het maar. Amnon, zwijg. Want alzo doet men niet onder ons.

Onderwijs van vader Smytegelt [28]

Van de gemeenschap der heiligen

Vr. Hoe hebben de heiligen, die in de hemel zijn, gemeenschap met ons, die op de aarde zijn? (vervolg)

Ja, zij zouden ons wel willen toeroepen: 'Zijt sterk en weent niet over ons.' Ps. 16:6: 'De snoeren zijn mij in lieflijke plaatsen gevallen.' Zij weten niet van onze particuliere noden of voorvallen, of God zou het hun moeten openbaren, wat wij ook wel geloven. De Heere is daar niet ledig, noch zij, en daar komen er alle dagen bij, die het zeggen hoe het met ons staat. Als wij hier maar eens op een andere plaats zijn, wij zeggen dan hoe het met onze staat is. Hoe veel te meer zij.

Meent ge dat ze daar de Heere niet voor ons aanlopen; maar het is gematigd zonder smart of droefheid. Wij hebben ook gemeenschap met hen, maar wij oefenen het weinig. Zucht gij wel: 'O, dat wij bij U mochten zijn.' 2 Kor. 5:2: 'Want ook in deze zuchten wij, verlangende met onze woonstede, die uit de hemel is, overkleed te worden,' en vers 3: 'Zo wij ook bekleed en niet naakt zullen bevonden worden.' En vers 4: 'Want ook wij, die in deze tabernakel zijn, zuchten, bezwaard zijnde; nademaal wij niet willen ontkleed, maar overkleed worden, opdat het sterfelijke van het leven verslonden worde.'

Wie zegt er: 'Wij wensen u geluk en zegen!' en als ons iets ontmoet, wie zegt er dan: 'O, wist gij het eens wat een druk wij hebben, of, o wist gij het eens wat een blijdschap,' gij zoudt God met ons groot maken. Wij doen één werk, gij zijt ons maar wat vooruit. Het wordt voor ons bewaard, wij zullen volgen! Dat is die zoete harmonie, als een wijnstok, geplant op de Heere Jezus, die het sap en de vettigheid mede deelachtig wordt.

Vr. Waarom wordt de gemeenschap der heiligen hier zo genoemd? Is het omdat ze geen zonde doen?

Antw. Neen, al de heiligen hier op aarde zijn mede stinkend in zonden en misdaden, 'in zonden ontvangen' Ps. 51:7. Zij zijn heilig door de toerekening van de heiligheid Christi. Zij zijn heilig omdat de Heilige Geest in hen woont. Als zij spreken van heiligheid of daarover klagen, of klagen over gebrek in heiligmaking, het is een bewijs dat de Heilige Geest in hen woont, als zij daar met smart over klagen en niet uit gewoonte. Hij zet ze gedurig aan tot heiligheid. Zij jagen naar de heiligmaking, Hebr. 12:14: 'Jaagt de vrede na met allen, en de heiligmaking, zonder welke niemand de Heere zien zal.'

(wordt vervolgd)

ds. B. Smytegelt
Uit: "Maandagse
Catechisatiën"

Op vakantie en in de kerk

P. Schalk,
Veenendaal

Op een gegeven moment wisten mijn kinderen het wel. Als we door een plaatsje reden langs een grote kerk, dan vroegen ze of we snel konden doorrijden. Anders moest papa natuurlijk weer even in de kerk gaan kijken.

Op doorreis, of als je vanuit een vakantiebestemming de omgeving aan het verkennen bent, is het heerlijk om even door zo'n plaatsje te zwerven. Even hier kijken, even zitten op een muurtje, even voelen aan de deur van kerk. En ja, als die open is, dan is het ook de moeite waard om binnen te kijken.

Daarbij valt het op dat het in veel landen om ons heen allemaal net wat gemakkelijker is om een kerk binnen te komen dan in Nederland. Hoewel, ook in grote steden bij ons zijn soms oude kerken te bezichtigen. Zo waren we eens in Maastricht. Daar is een kerk waar de stenen boven de ingang helemaal zwart geblakerd zijn. Hoe kan dat? Nou, door de enorme hoeveelheid

Wat is het een voorrecht om, ook als je op vakantie bent, een kerk te kunnen bezoeken waar de eerlijke boodschap van wet en Evangelie, van zonde en genade mag klinken.

kaarsen die je direct na binnenkomst ziet branden. De walm heeft niet alleen het plafond gitzwart gemaakt, maar blijkbaar walmt het ook naar buiten. Een drukke plek trouwens. Vlak na de ingang is een hele opstelling gericht op de Mariaverering. Als je dat wilt ontvluchten, neem je een deur naar de zijkant en kom je plotseling in de bijzondere sfeer van een rooms-katholieke kerk. Even goed kijken waar de preekstoel is. Ja hoor, aan de zijkant hangt hij, ergens halverwege de kerk. Totaal anders dan bij ons: de Woordbediening moet centraal staan. Daarmee is meteen de kern van de boodschap bij bezoek aan een kerk benoemd. Waar draait het om in deze kerk?

Samen zingen

Zo waren we eens in Duitsland, onderweg naar een vakantiebestemming. Bij een tankstation werd nieuwe brandstof ingenomen. Vervolgens even naar de parkeerplaats om een kop koffie uit de thermoskan te gebruiken. En daar stond ineens een wegwijzertje: "Autobahnkirche". Even kijken. Dwars door alle parkeergelegenheden heen liepen we plotseling de brede trappen van een modern kerkgebouw op. Het was een sobere recht-toe-recht-aan-kerk. Een hoog podium in het

midden, alle zitplaatsen daarop gericht. Aan de zijkant een klein elektronisch orgeltje. En er was stroom. Even proberen. Samen zongen we een paar Psalmen. En daar gingen we weer. Maar, toch even nadenken: waar draait het om in die Autobahnkirche?

Open kerk

In de Kerkennacht, onlangs georganiseerd door de Raad van Kerken, waren ongeveer 150 kerken in 40 plaatsen in Nederland geopend. Duizenden mensen brachten een bezoek. Eindelijk is die kerk een keer open. Eindelijk de kans om eens te kijken hoe het daarbinnen is.

Misschien moet het ons aan het denken zetten. Er groeien hele generaties in Nederland op die nooit meer een kerk vanbinnen zien. Op zondag hebben ze er geen zin in. Ze hebben zelfs geen idee van wat er daar nu eigenlijk gebeurt.

Wordt het niet tijd om de kans aan te grijpen om in ieder geval de drempel naar de kerk zo laag mogelijk te maken? Dat kan al door de buurt een keer uit te nodigen op een avond of een zaterdagmorgen, met het aanbod om een kopje koffie te komen drinken. En dan een korte toelichting op het ontstaan van de gemeente. En natuurlijk een rondleiding. Ook als er wellicht weinig te zien is in vergelijking met prachtige oude kathedralen, voor een bezoeker is het al heel interessant om eens in een kerkbank te zitten. Om te horen hoe het er aan toe gaat. Om het doopvont te bekijken, het orgel te horen, de preekstoel te zien.

Misschien is het wel de aanleiding om een echte dienst mee te maken. De kerk staat er. Is de buurt welkom? Waar draait het om in onze kerk?

Onverhinderd

Op vakantie en naar de kerk. Wat is het een voorrecht om, ook als je op vakantie bent, een kerk te kunnen bezoeken waar de eerlijke boodschap van wet en Evangelie, van zonde en genade mag klinken. Om samen met anderen te bidden, te zingen, te luisteren. Misschien gaat het allemaal net een beetje anders dan thuis. Dat heeft ook iets aantrekkelijks, in de wetenschap dat, als het elke week zo was, we het ook weer gewoon zouden vinden.

Daarom, ook op vakantie de vraag: Waar draait het om in de kerk? Het antwoord geeft Lukas in het laatste vers van de Handelingen der Apostelen: 'Predikende het Koninkrijk Gods, en lerende van den Heere Jezus Christus met alle vrijmoedigheid, onverhinderd'.

Geschrokken

Onthutsend lied van een 'rapper'

Echt, het moet me even van het hart. Schrikken doen we niet zo gauw meer, daar lijkt het in ieder geval wel op tegenwoordig. Wat raken we aan dingen gewend.

Weten we het zéker waar onze jongere kinderen mee bezig zijn?

ds. H. Hofman,
Kalamazoo (VS)

Terroristische aanslagen: kijken we er nog van op? Kunt u ze nog uit elkaar houden, laat staan onthouden en er dan dagen van ontgaan zijn? Het leven gaat zo gauw weer zijn gewone gang. Schrikken we nog op van dingen die je soms hoort of meemaakt in de kerk? Moeilijk om te schrikken als het er op lijkt(?) dat de wijze maagden evenals de dwaze in slaap zijn gevallen. Het komt mij voor dat in het beste geval we met de meeste dingen 'met de schrik vrijkomen'. Wel schrikken we enorm als president Trump weer eens wat zegt of uithaalt, maar ergere dingen lijken ons minder te raken.

Kleine kinderen

Onlangs schrok ik van de inhoud van een 'lied' geschreven door een 'rapper'. "Kind van de duivel" heet het. Werkelijk onthutsend als je de beelden erbij op je in laat werken. Gelukkig werd de reactie van een aantal kerken niet genegeerd door het NOS en werd er in het RD aandacht aan besteed. Waarom gelukkig? Omdat het werkelijk schrikkens-waardig is wat hier wordt opgedreund en getoond. Het gaat hier om kleine kinderen!

Toch is dit niet het enige wat me deed schrikken. Dat dit soort satanische lyrics in omloop is, wisten we immers wel? Het meest schunnige en onbeschofte moet immers kunnen? Wat mij zo trof, is dat dit soort muziek ook beluisterd wordt door kinderen, uit onze gezindte. Gelukkig niet algemeen, maar weten we het zéker waar onze jongere kinderen mee bezig zijn? Wat is het rijk

Wat mij zo trof, is dat dit soort muziek ook beluisterd wordt door kinderen, uit onze gezindte.

van de duivel groot en invloedrijk. Het derde waar ik van schrok, is de manier waarop men meent met deze schokkende zaken om te moeten gaan. Het advies werd gegeven dat ouders 'in gesprek' moeten gaan met hun kinderen. Met kinderen dus van een jaar of tien, twaalf. Onwillekeurig deed het me denken aan de discussie rondom de televisie uit de vorige eeuw. Het 'bespreken' leidde veelal tot zinloze discussies over 'de macht over de knop'. Dat ding kon immers ook 'uit' in plaats van 'weg'. Gevaarlijk toch als alles uitsluitend 'bespreekbaar' moet zijn. Uiteindelijk kan het dan zomaar gebeuren dat het autonome kind toch uiteindelijk zélf nog de beslissing neemt wel of niet te luisteren. Luisteren, wel te verstaan, naar u als ouders óf naar dit soort gif. En daar kunnen we beter maar van schrikken.

Ik heb niets tegen 'een gesprek', maar wel tegen 'bespreken' als de enige manier om kinderen iets te leren. Uiteindelijk zoeken ze het dan zelf verder uit en ouders kunnen toezien hoe ze het doen. Gods Woord spreekt andere taal: inscherpen, het voorbeeld geven, en hen voorgaan, om maar iets te noemen. Denk in dit verband aan Deuteronomium 6:7 en Psalm 78. Ik schrijf dit omdat het in deze zaak vooral kleinere kinderen betreft. Natuurlijk komt er een leeftijd wanneer we met oudere kinderen beter kunnen spreken dan inscherpen.

Radicaal en genadig

Overigens, bent u met mij al van de waarheid geschrokken dat wij allen van nature 'kind van de duivel' zijn? Wij zijn allen de vader der leugen en toegeval door een vrijwillige keuze en tegen beter weten in. Het kostelijke Evangelie van Gods genade in Christus maakt dingen niet 'bespreekbaar'. Het biedt een radicale en genadige oplossing voor het verschrikkelijke feit zojuist genoemd.

Wijds daar uw kinderen ernstig op, en niet als 'bespreking', maar als een welgemeende 'boodschap' mét bevel van geloof en bekering.

Als gereedschap in Gods hand

‘Oud en opgebrand’ voelde ds. J. den Hoed zich toen hij in 2000 van Rock Valley naar de veel kleinere gemeente in Lynden ging. Zeventien jaar later mag hij nog steeds dienen in de wijngaard.

L. Vogelaar,
Scherpenzeel

‘De periode in Franklin Lakes werd de beste tijd in mijn leven. De Heere heeft hier zoveel opening in de prediking gegeven. Maar ik zie er naar uit dat er meer van het doorbrekende werk openbaar komt.’

De familie Den Hoed emigreerde in 1948 vanuit Ridderkerk naar de Amerikaanse staat New Jersey. Ze bleven lid in Paterson-Peoples Park toen ze een jaar later naar New Egypt in het zuiden van New Jersey verhuisden omdat de landbouwgrond daar goedkoper was. Meerdere gezinnen zouden volgen, en dan zou er een gemeente worden gevormd. Dat gebeurde echter niet. Vijf jaar lang las vader Den Hoed 's zondagsmorgens en 's avonds een preek voor zijn gezin, terwijl moeder 's middags catechisatie gaf. 'Ze zagen echter in dat er iets moest gebeuren, wilden ze hun kinderen voor de waarheid behouden. Eind 1954 zijn we naar Sunnyside verhuisd’.

Een halve eeuw

De bijna 83-jarige predikant is 50 jaar ambtsdrager. In 1963 werd hij diaken, in 1968 ouderling, in 1985 predikant. Toen hij het

ouderlingschap niet durfde aannemen, hoewel hij er Gods roepstem in zag, belde hij de consulent van Sunnyside, ds. M. Romeijn. Maar die zei: 'Je moet Hogerop zijn'. Nadat Den Hoed in 1981 werd toegelaten tot de Theologische School, kreeg hij de eerste maanden les van ds. A. Vergunst. 'Hij was een geweldige docent. Na zijn overlijden gebeurde er aanvankelijk niets. Daarom schreef ik naar ds. J. van Haaren, docent in Rotterdam, of hij een lespakket wilde samenstellen. Hij belde op: 'Waarom komen jullie niet naar Nederland?' Maar dat zagen student Spaans en ik niet zitten. Ds. Van Haaren stuurde ons toen een stapel lessen. Daarna kregen we les van ds. W.C. Lamain en ds. A.M. Den Boer’.

Als student wist Den Hoed al dat hij naar Rock Valley moest. Maar daar wilde hij niet naartoe. 'Ik legde de beroepsbrief opzij, maar toen was het met kracht: 'Bewaar het goede pand, dat u toebetrouwd is...'. We zijn er vijftien jaar met veel liefde geweest. Ik heb er veel kinderen des Heeren begraven.

Middelharnis heeft me zesmaal beroepen en één keer dacht ik te moeten gaan. Ik zou het mijn gemeente meedelen, maar toen ik voor de kansel stond, was het opnieuw: 'Bewaar het goede pand...'. Op de kansel zei ik: Gemeente, ik mag blijven’.

Hulp uit het heiligdom

In 2000 ging ds. Den Hoed naar Lynden. Daar kwam nog geen drie jaar later het eerste beroep: uit Franklin Lakes. 'Daarmee gaf de Heere werkzaamheden, maar ik zag er niet door. Toen ik bedankte, zei mijn vrouw: 'Wat doe je nu toch?' Ik kwam ermee op de knieën terecht: 'Het was verkeerd; wilt U het rechtzetten?' Acht maanden later beriep Franklin Lakes opnieuw’.

Inmiddels staat ds. den Hoed er dertien jaar. 'Een jaar of zeven geleden was B. Sweetman op een keer ouderling van dienst. Hij opende de deur van de con-

Ootmoed en eerbied

Soms moeten we door een lang stuk tekst heen, maar wordt de moeite dubbel beloond. Dat is ook het geval met artikel 35 van de NGB. Dat gaat over het Heilig Avondmaal. Het is één van de langste artikelen van de 37. Daarbij is de tekst ook nog eens helemaal achter elkaar afgedrukt, zonder tussenruimten. Maar we laten ons niet afschrikken door de lengte. De zeggingskracht is immers zo rijk! Het beste kunnen we het in zes stukken knippen. Dan onderscheiden we:

1. Tweeërlei leven en tweeërlei voeding
2. De tekenen en de betekende zaak
3. Het verband tussen de tekenen en de betekende zaak
4. Door wie de betekende zaak wordt ontvangen
5. Hoe het Heilig Avondmaal gehouden moet worden
6. De avondmaalsstrijd

Het gaat nu om de zinsnede uit het vijfde onderdeel: *'Ten laatste, wij ontvangen het heilig sacrament in de verzameling van het volk Gods met ootmoedigheid en eerbied, onder ons houdende een heilige gedachtenis des doods van Christus, onze Zaligmaker...'*. Vanaf onze eerste geboorte hebben we voeding nodig, zo belijdt de Kerk der eeuwen bij monde van Guido de Brès. Stelt u zich voor, wanneer dit gemist wordt: goede en regelmatige voeding. Zo is er na de tweede geboorte ook voeding nodig. Dat gebeurt door de Woordbediening en door de sacramentsbediening. Een absolute levensnoodzaak is de voeding door het Brood des levens, dat uit de hemel is nedergedaald. Dat is immers de betekende zaak bij het Avondmaal: de honger naar en verzadiging met dit hemels Brood, de Christus der Schriften, waarop het avondmaalsbrood wijst. Gods ware kinderen worden hiermee verzadigd. Op Gods tijd ten dis geleid, zullen zij naderen met ootmoed en eerbied. Let u op deze uitdrukking: hun uiterlijk zal van hun innerlijk getuigen. Ootmoed en eerbied is allereerst een zaak van het hart. Maar het is ook merkbaar en zichtbaar. Dat heeft niets met wetticisme te maken of met kledingvoorschriften. Maar gewoon met een eenvoudige, onopvallende stijl van een kleingemaakte een afhankelijke bedelaar. Die is het alleen maar te doen om voeding. Om het levende Brood. Dat zie je, dat merk je... Of niet soms?

v. A.

sistoriekamer, maar voordat hij de deur van de kerkzaal opendeed, draaide hij zich om en zei: 'De Heere spreekt tot me: Hij zende uw hulp uit het heiligdom, en ondersteune u uit Sion'. Zo mocht ik de kansel op. Het is niet elke zondag hetzelfde, maar ik mag er nog steeds op pleiten'.

Ik mag het werk nog doen, met veel liefde. Elke week sta je er weer voor, maar de Heere gaf al die jaren wat nodig was.

Gereedschap

Ds. Den Hoed is hoofdredacteur van The Banner of Truth en zendingsblad Paul. Sinds 2009 is hij voorzitter van het zendingsdeputaatschap.

Binnenslands maakt hij nog lange reizen. 'Mijn hele familie woont in de staat Washington, aan de westkust, behalve een broer die ouderling is in Rock Valley. Onze zoon heeft mijn boerderij in Sunnyside voortgezet. De drie dochters wonen in Lynden. Daar hebben we een huisje gekocht waar we tweemaal per jaar verblijven.

Ik mag het werk nog doen, met veel liefde. Elke week sta je er weer voor, maar de Heere gaf al die jaren wat nodig was. Ik luister mijn eigen preken nooit terug, want dan ben je altijd teleurgesteld. Wel mag ik zeggen dat sinds ik in Franklin Lakes sta, de voorbereiding zoveel gemakkelijker is dan voor die tijd. Ik weet de reden daarvan niet. Je blijft je de minste van Gods knechten voelen; slechts een klein stuk gereedschap in Zijn hand. Het zijn de beste tijden als de Heere Zijn hand om dat gereedschap sluit, zodat de knecht wegvalt en alleen Gods stem klinkt'.

Uit de grote catechismus van Westminster

Vraag 174: Wat wordt tijdens de bediening van het heilig avondmaal vereist van degenen die aan het sacrament deelnemen en het ontvangen?

Antwoord: Van degenen die het sacrament van het heilig avondmaal ontvangen wordt vereist dat ze tijdens de bediening met heilige eerbied en aandacht alles in dit sacrament van God verwachten.¹ Ze moeten de sacramentele elementen van brood en wijn en de handelingen die aan de tafel verricht worden nauwgezet gadeslaan², het lichaam van de Heere aandachtig onderscheiden³, Zijn dood en lijden liefdevol gedenken⁴ en zichzelf daardoor opwekken om de genadegaven die zij ontvangen hebben op een levendige wijze te beoefenen.⁵ Dit gebeurt wanneer zij zichzelf beproeven⁶ en treuren over hun zonde.⁷ Maar ook wanneer ze oprecht hongeren en dorsten naar Christus⁸, zich door het geloof met Hem voeden⁹, uit Zijn volheid ontvangen¹⁰, op Zijn verdiensten vertrouwen¹¹, zich verheugen in Zijn liefde¹² en Hem dankzeggen voor Zijn genade.¹³ Dit wordt ook zichtbaar in het vernieuwen van hun verbond met God¹⁴ en in hun liefde tot al de heiligen.¹⁵

1. Lev. 10:3; Hebr. 12:28; Ps. 5:8; 1 Kor. 11:17,26-27. • 2. Vgl. Ex. 24:8 met Matth. 26:28. • 3. 1 Kor. 11:29. • 4. Luk. 22:19. • 5. 1 Kor. 11:26; 1 Kor. 10:3-5,11,14. • 6. 1 Kor. 11:31. • 7. Zach. 12:10. • 8. Openb. 22:17. • 9. Joh. 6:35. • 10. Joh. 1:16. • 11. Fil. 3:9. • 12. Ps. 63:5-6; 2 Kron. 30:21. • 13. Ps. 22:27. • 14. Jer. 50:5; Ps. 50:5. • 15. Hand. 2:42.

DE GROTE CATECHISMUS VAN WESTMINSTER

Overgenomen uit 'Gewogen Woorden', Thera Tanis-Baars/prof. dr. A. Baars, de Banier Uitgeverij

Rust

L. van der Ham, Krimpen aan den IJssel

Na gedane arbeid is het goed rusten. Het is een spreekwoord dat je vast weleens gehoord hebt. Na een dag hard werken, mag je ook even afstand nemen van je werk. Dat geldt ook voor het schooljaar dat nu voorbij is.

Rust. Iedereen heeft er behoefte aan. Wat kun je je moe voelen aan het einde van een schooldag of schoolweek. Misschien heb je zo ook wel uitgezien naar het einde van het schooljaar. Even geen huiswerk, even geen overhoringen, geen docenten die je corrigeren. Rust. Ik gun het je van harte.

Je zult vast je plannen hebben voor deze

vakantieweken. Soms lijkt het erop dat je dan nog drukker met werk bent dan tijdens de schoolweken. Vakantiewerk, erop uit, reizen. De rust lijkt ver te zoeken. Neem tijd voor rust en gebruik de vakantie ook om weer energie op te doen voor het nieuwe schooljaar.

De discipelen van de Heere Jezus hadden ook rust nodig. Dat heeft de Heere Jezus Zelf ook gezien. Nadat de discipelen bij Hem terug komen en Hem vertellen wat ze gedaan en geleerd hadden (Mark. 6:30), zegt de Heere Jezus tegen hen: 'Komt gijlieden in een woeste plaats hier alleen, en rust een weinig' (Mark. 6:31). De discipelen moesten lichamelijk ook tot rust komen. Even niet de zorg voor de mensen, even niet het werk dat wachtte. Rust.

Wat vooral rust gaf, was het zitten aan de voeten van de Heere Jezus om door Hem onderwezen te worden. Woorden te horen die hen bemoedigden. Om even alle tijdelijke zaken en werkzaamheden te vergeten en geestelijke rust te ontvangen. Daar wordt de rust geschonken (Ps. 36:2, berijmd).

Wat de Heere aan Zijn discipelen gaf, wil de Heere ook nu nog geven. Je leven zit wellicht vol onrust, spanning en zorgen, door je zonden. Maar aan Zijn voeten doet Hij de rust ervaren. Zo heb je echt een goede vakantie.

'Onrustig is het hart, totdat het rust vindt in U, o God!'

Augustinus

MAARTEN LUTHER

vervolgverhaal

28

*een trouwe
dienstknecht van God*

H. van Dam

De 'dwalingen' van Luther worden vergif genoemd. Maar de paus bewijst niet uit de Bijbel dat Luther ongelijk heeft. Dat kan hij ook niet. En dat maakt Luther juist zo boos. Nee, de banbul jaagt hem geen schrik aan.

Luther gaat direct een boekje schrijven. Het heet: "Tegen de vervloekte bul van de antichrist". Daarin zegt hij dat de paus en de kardinalen op een duivelse manier God lasteren. En dat zij Christus vervolgen. De paus laat de banbul naar alle landen sturen waar roomse kerken zijn. Iedereen moet weten wat een gevaarlijke ketter

die Luther is. Niemand mag deze vervloekte ketter in huis nemen. Ook wordt aan de machtige Duitse keizer gevraagd of hij Luther ook in de ban wil doen. Als dat zal gebeuren, wordt Luther vogelvrij verklaard. Dan zal hij nergens meer veilig zijn. In het hele rijk niet. Daarom wordt die ban de rijksban genoemd. Niemand mag hem dan meer beschermen. Iedereen mag hem doden. Eigenlijk wordt dan dus het doodvonnis uitgesproken over Luther.

Maar gelukkig, Luther heeft veel vrienden. Die zijn er in veel steden en op veel universiteiten. Ook onder voorname mensen. Denk maar aan Frederik de Wijze, de machtige keurvorst van Saksen, waar

Luther woont. Nee, die zal Luther niet gevangennemen. Hij zal hem beschermen.

Het is op een maandagmorgen. In de maand december. Er zal iets heel belangrijks gaan gebeuren. In het openbaar. Daarom wordt iedereen in de stad uitgenodigd om te komen kijken. Op de deur van de kerk kun je het lezen. Het bericht is daar al heel vroeg in de morgen op vastgemaakt. Buiten de stad zal het gebeuren. Om negen uur. Even buiten de poort van de stad is een brandstapel opgericht. Studenten van Luther hebben die gemaakt van takkenbossen. Vlak bij de plaats waar het vuil van de stad verbrand wordt.

Boekennieuws

"Troost voor ballingen",
ds. A.T. Huijser;
uitg. Gebr. Koster,
Barneveld; 109 blz.;
€ 12,50.

Troost voor ballingen

Het boekje "Troost voor ballingen" bevat vier preken van onze broeder en studiegenoot uit Sliedrecht over Jesaja 40:1-11. In dit hoofdstuk ligt rijk onderwijs voor geestelijke ballingen uit alle tijden. Daar getuigen deze preken ook van.

De eerste preek gaat over vers 1 en 2 (troost voor ballingen); de tweede preek over vers 3 tot 5 (de weg tot de vervulling van de beloofde troost); de derde preek over vers 6 tot 8 (de stem des HEEREN tot Jesaja) en de vierde preek over de verzen 9 tot 11 (een goede boodschap voor Juda). In de eerste preek wordt aangegeven dat hoofdstuk 40 een belangrijk markeringspunt vormt in het geheel van het Bijbelboek Jesaja. De toon in het tweede deel van het Bijbelboek Jesaja, vanaf hoofdstuk 40, is vooral vertroostend van aard. Troost voor ballingen, die troosteloos en moedeloos neerzitten in Babel, te midden van het oordeel en dat om eigen schuld. In de preken wordt vanuit de geschiedenis de lijn doorgetrokken naar het hart van de hoorders. De wegen die de Heere met Zijn Kerk houdt, worden vanuit de Schrift verklaard. We lezen hoe de Heere plaats maakt voor de enige troost en vervult met die troost; hoe moedeloze Sionieten, die dag en nacht bestreden worden door de doodsvijanden, vertroost worden. Maar ook wordt de trooste-

loosheid getekend wat het zeggen wil zonder die troost te moeten leven en sterven. Daarbij wordt de weg gewezen waar die troost nog te verkrijgen is.

In de preken wordt steeds gewezen op Christus en Zijn Borggerechtigheid: 'Jesaja 40 is alleen te verklaren in het licht van Jesaja 53. Het is het hoofdstuk waarin Christus ons wordt getekend in de gangen van Zijn bitter lijden en sterven. (...) God heeft de ongerechtigheid van Zijn volk op Christus doen aanlopen. Daar liggen nu het hart en de grond van Sions troost. Buiten de toepassing van de Borggerechtigheid van Christus zijn ze ongetroost. Want dan is hun strijd nog niet vervuld' (blz. 23). Van harte deze korte serie overdenkingen aanbevolen.

ds. A.P. Baaijens, Aagtekerke

De zegen van de zondag

"De zegen van de zondag", lesbrief van de Nederlandse Vereniging tot bevordering van de Zondagsrust en de Zondagsheiliging, Rhenen; tel. 0317-614398; e-mail info@verenigingzondagsrust.nl

"De zegen van de zondag" is de titel van de lesbrief die uitgegeven is door de Nederlandse Vereniging tot bevordering van de Zondagsrust en de Zondagsheiliging. Deze mooie uitgave verschijnt niet zonder reden. De zondagsrust wordt steeds verder aangetast. Het went snel, als de winkels en horeca op zondag open zijn... De zondag is voor velen een dag voor ontspanning en vertier. Ook in onze huizen treedt er - vaak heel geleidelijk - een verschuiving op. Is er nog echte zondagsrust? En werkelijke zondagsheiliging?

De lesbrief is gemaakt door mevrouw A.M.P.C. van Hartingsveldt-Moree en bedoeld voor de jeugd vanaf ongeveer 8 jaar. Naar mijn mening past de lesbrief echter beter bij iets oudere kinderen.

Eerst wordt vanuit de Schrift getekend waarom we een rustdag hebben. 'De zondag is Gods feestdag en Hij vraagt ons om die dag te vieren'. Vervolgens wordt, erg actueel, aan de hand van Bijbelteksten nagedacht over de overgang van de sabbatdag naar de zondag. In een tijd waarin sabbatisme veel aantrekkingskracht heeft, is het belangrijk om eenvoudig te blijven bij de Schrift. Daarna wordt nagedacht over het gedenken en heiligen van de dag des Heeren. 'De zondag is de dag waarop de Heere de Belangrijkste is. Een dag waarop we niet doorgaan met doordeweekse dingen, maar die apart gezet is voor de Heere en Zijn dienst'. Het is immers Zijn eigen dag!

In het laatste hoofdstuk wordt Zondag 38 van de Heidelbergse Catechismus als uitgangspunt genomen. Wat wil de Heere dat ik op zondag doe? Geen wirwar van verboden, maar: 'Wat gebiedt God...?' Positief gesteld, waarin de hartelijke verbondenheid met de inzettingen des Heeren geproefd wordt.

De lesbrief is Schriftuurlijk en praktisch, goed bruikbaar voor de bovenbouwklassen in het basisonderwijs en voor clubs en verenigingen. Afgesloten wordt met de woorden: 'Als dat gebeurt, begint de eeuwige sabbat in dit leven. In de hemel zullen Gods kinderen altijd bezig zijn met de dingen van de Heere. Hier zijn ze vaak moe van de zonde en de onrust. Maar daar zal geen zonde meer zijn en altijd rust. De zondag geeft Gods kinderen een voorproefje van de hemel. Merk je nu hoe bijzonder de zondag is! Zo is het toch?

N. van den Berg, Ridderkerk

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Aangenomen:

Naar Ouddorp,
ds. G. Pater te Ridderkerk.

METGEZEL

Eerder dit jaar verscheen een nieuw tweemaandelijks blad met de naam "Metgezel" (Ps. 119:32). Het is een blad gericht op het hart en bedoeld om een middel te zijn om de historische banden vanuit Nederland met Gods volk onder de strict baptists in Engeland te bestendigen en te bevorderen.

Die banden zijn er al heel lang. Reeds in 1862 verscheen het tijdschrift "Licht en Donker", onder redactie van ds. P. Los, met vertaalde artikelen uit "The Gospel Standard", het blad waarvan J.C. Philpot jarenlang redacteur was.

Ook "Metgezel" bevat vertaalde artikelen uit o.a. "The Gospel Standard" en "Zion's Witness", bladen die resp. sinds 1835 en 1858

verschijnen in de kring van hen die willen staan in de lijn van Philpot. Elk nummer bevat een preek, meditaties, brieven, een levensbeschrijving, een kinderrubriek en een lied uit de bundel van Gadsby.

Voor een gratis proefnummer: "Vrienden van The Gospel Standard", tel. 06-24466010, adm@gospelstandardvrienden.nl / gospelstandardvrienden.nl; digitaal abonnement € 5,-, postabonnement € 15,-

MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2017

Pag. 245, **gemeente KAPELLE-BIEZELINGE**. Het juiste telefoonnr. van D. Geuze, die belast is met het regelen van preekbeurten, is: (0113) 330232.

Berichten

ZOMERCONFERENTIE VOOR STUDENTEN

De Werkgroep voor Studenten van de Gereformeerde Gemeenten belegt op vrijdag 22 en zaterdag 23 september een conferentie voor alle studenten die studeren aan een WO- of HBO-instelling. Het thema is: "De reformatie in leer en leven".

Op vrijdagavond wordt er een lezing gehouden door ds. J.M.D. de Heer over "De reformatie van de leer". Als intermezzo zal ds. W.A. Zondag enkele nieuwe publicaties bespreken die verschenen zijn in het kader van 500 jaar Reformatie. De avond wordt afgesloten met een plenaire bespreking n.a.v. de lezing van ds. De Heer.

Op zaterdagmorgen wordt er een lezing gehouden door ds. G.W.S. Mulder over "De reformatie van het leven". Het geheel wordt afgesloten met een forumbespreking.

De conferentie wordt gehouden in het gebouw van Driestar educatief te Gouda. Voor de eerstejaarsstudenten is er op vrijdag

22 september een introductiebijeenkomst. Aanvang: 16.00 uur.

Voor meer informatie en de mogelijkheid om je **aan te melden** zie: www.werkgroepstudenten.nl

GESPREKSBIJENKOMST VOOR PRO-JONGEREN

Volg jij het praktijkonderwijs, of heb je dit gevolgd? Zou je eens in gesprek willen gaan met andere jongeren over de Bijbel? Kom dan naar de gespreksbijeenkomst op zaterdag 16 september in Woerden.

Mw. A. van Hartingsveldt-Moree zal iets vertellen over het thema 'Jij en de Bijbel'. Bel voor meer informatie naar 0348 48 99 70 of kijk op www.helpendehanden.nl/ gespreksbijeenkomst-16-september-2017.

BIJENKOMST PLEEGZORG TE WERKENDAM

Op vrijdag 29 september belegt het Platform Jeugdhulpverlening zijn jaarlijkse bijeenkomst voor mensen die betrokken zijn bij pleegzorg. Hierbij zijn niet alleen (aspirant)pleegouders welkom, maar ook ambtsdragers en ouders die gastopvang bieden of dit overwegen. Deelnemende kerken aan dit Platform zijn: de Gereformeerde Gemeenten, de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, de Hersteld Hervormde Kerk en de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Het thema is: Ze horen bij ons! Hierbij wordt ingegaan op hechtingsproblematiek bij pleegkinderen. Naast lezingen vanuit

VAN DE REDACTIE

De Saambinder
verschijnt **niet** op
3 augustus a.s.
Het nummer van
27 juli geldt dus
voor twee weken.

de praktijk zijn er diverse workshops.
Tijd: 16.30 tot 20.00 uur (incl. maaltijd).
Locatie: Bethelkerk van de Gereformeerde
Gemeente te Werkendam.
Voor kinderopas wordt gezorgd. Voor
informatie en aanmelding: tel. 0348-489900
of dmz@cbgg.nl.

PETRUS DATHEENSCHOOL ROTTERDAM - 90 JAAR

In augustus mag de Petrus Datheenschool in Rotterdam haar 90-jarig bestaan gedenken. Heel veel Rotterdamse kinderen mochten in die periode reformatorisch onderwijs ontvangen. Een groot aantal leerkrachten heeft in al die jaren daaraan zijn krachten mogen geven. Tot verwondering mag nu, na negentig jaar, deze (kleine) school in de grote stad Rotterdam nog steeds bestaan. Ter gelegenheid van dit jubileum wordt op zaterdag 26 augustus, van 14.00 tot 17.00 uur, een reünie belegd in het schoolgebouw aan de Biezenkreek 15.

Van harte nodigen we alle oud-leerlingen en -leerkrachten uit om daarbij aanwezig te zijn. Dit geldt ook oud-leerlingen en -leerkrachten van de Graaf Jan van Nassauschool.

H. Schipper.

ZENDINGSMARKT REGIO KAMPEN

Regionale zendingsmarkt op woensdag 9 augustus, locatie: terrein kerk

Gereformeerde Gemeente te Hoogeveen,
Noordsescht, Coevorderstraatweg 50.
Opening door ds. J.B. Zippro om 9.30 uur.
Sluiting: 14.30 uur. Informatie bij: G. van
Reenen, tel. 0528-231452

ZANGAVONDEN

Ede

Psalmzanguur op de zaterdagavonden:
15, 22 en 29 juli, en 5 en 12 augustus, in de
Petrakerk van de Gereformeerde Gemeente
te Ede. Aanvang: 19.00 uur. Collecte t.b.v.
schulddelging kerk.

Marknesse

Psalmzangavond op woensdag 19 juli,
aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de
Gereformeerde Gemeente te Marknesse,
m.m.v. vakantiekoor Steenwijk. Leiding:
kandidaat W. Mouw. Collecte t.b.v.
Commissie vakantieweken

Walcheren

Samenzangavonden op de volgende data en
plaatsen:

zaterdag 15 juli, Odulphuskerk te Meliskerke,
m.m.v. Harrie Roubos, orgel;
woensdag 19 juli, Dorpskerk te Aagtekerke,
m.m.v. Jacco Goud, orgel;
zaterdag 5 augustus, Dorpskerk te
Aagtekerke, m.m.v. Martijn Kooijman, orgel;
zaterdag 12 augustus, Odulphuskerk te

Meliskerke, m.m.v. Arjen Huissen, orgel;
zaterdag 26 augustus, Moriakerk te
Westkapelle, m.m.v. chr. samengesteld
mannenkoor Zeeland en enkele musici.
Alle avonden beginnen om 20.00 uur en
duren ca. 75 minuten. Collecte t.b.v. Stichting
Hudson Taylor en Siloah Zeeland.
Voor meer informatie: www.omnis-cantare.nl

Kerkdiensten

ZONDAG 16 JULI 2017

Aagtekerke 8.45 en 11.00 en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalst 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 16.30 uur ds. J. Driessen; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 15.30 uur ds. A. Schreuder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur kand. J.B. Huisman; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 19.00 uur kand. J.B. Huisman; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur ds. C. Harinck; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds.

A. Moerkerken en 18.30 uur ds. J. van Rijswijk; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 10.00 uur ds. H. Paul; Deventer 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Dinteloord 14.30 uur ds. S.W. Janse; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. E. Bakker; Eindhoven 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 en 15.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Enter 9.30 en 18.30 uur kand. J. de Kok; Ermelo 14.30 uur ds. F. Mulder; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur kand. W. Mouw; Goes 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C.J. Meeuse; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. W. Silfhout en 19.00 uur ds. H. Brons; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B.

Zippro; Hardinxveld-Giessendam 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 10.00 en 16.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Hoogeveen 19.00 uur ds. A. Schot; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kamperland 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Kapelle-Biezeling 18.15 uur (H.D.) ds. G.J. Baan; Katwijk aan Zee 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Klaaswaal 9.30 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Marknesse 19.00 uur kand. W. Mouw; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds.

J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur stud. H.J. Agteresch; Middelharnis 14.30 uur ds. K. Boeder; Mijdrecht 19.00 uur ds. B. Labee; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 19.00 uur ds. G. Clements; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. A. Verschuure; Nieuwerkerk 18.00 uur ds. W.A. Zondag; Nijkerk 14.30 uur ds. G. van Manen; Nisse 14.30 uur ds. A.J. de Waard; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Oosterend 10.00 en 16.00 uur kand. E.J. Boudewijn; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. W.A. Zondag; Oostvoorne 18.30 uur ds. D.W. Tuinier; Oud-Beijerland 9.30 uur ds. J. Mijnders; Ouddorp 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Oudemirdum 9.30 en 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Oude-Tonge 18.00 uur ds. M. Mondria; Ridderkerk 9.30 uur ds. W.J. Karels en 17.00 uur ds. G.J. van Aalst; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. J. van Laar; Rilland-Bath 14.00 uur ds. D. de Wit; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. J. Driessen en 15.30 uur ds. W. Harinck; Rotterdam-Centrum 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Scherpenisse 9.30 uur en 18.30 uur stud. M. Blok en 14.30 uur ds. J. van Belzen; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen(zie 's-Gravenhage); Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 16.00 uur ds. W. Silfhout; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 15.00 uur ds. S. Maljaars; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. J.W. Verweij; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. C. Hogchem; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A. Vermeij; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 10.00 uur ds. G. Mouw; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 14.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Westzaan 10.00 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp; Wierden 14.00 uur ds. J. van Laar en 18.30 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. G.J. Baan; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 15.00 uur ds. W.J. Karels.

MAANDAG 17 JULI 2017

Kampen 15.30 uur (huw.bev.) ds. A. Schot.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

DINSDAG 18 JULI 2017

Drachten 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Enter 19.30 uur ds. A. Verschuure; Meeuwen 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Nieuw-Beijerland 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. C. van Krimpen; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. S. Maljaars; Nijkerk 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur (voor de zending) ds. G.J.N. Moens; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. J. van Belzen; Terneuzen 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. D. de Wit; Westkapelle 19.30 uur ds. A.T. Huijser.

WOENSDAG 19 JULI 2017

De Valk-Wekerom 14.00 uur (voor de zending) ds. B.J. van Boven; Doetinchem 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Hoogeveen 19.30 uur ds. J. van Laar; Krabbendijke 19.30 uur (voor de zending) ds. A.P. Baaijens; Middelharnis 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Mijdrecht 19.30 uur ds. C. Hogchem; Oosterend 19.00 uur kand. E.J. Boudewijn; Oudemirdum 19.30 uur ds. A. Verschuure; Poortvliet 19.30 uur ds. W.J. Karels; Ridderkerk 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; Uddel 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Zwijndrecht 19.45 uur ds. J.W. Verweij.

DONDERDAG 20 JULI 2017

Alblasserdam 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Bodegraven 19.30 uur ds. F. Mulder; Kampen 15.30 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. C. Sonneveld; Kootwijkerbroek 14.00 (huw.bev.) en 19.30 uur ds. G. Beens; Leiderdorp 19.30 uur ds. A. Verschuure; Marknesse 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Oud-Beijerland 19.30 uur (GBS-dienst) ds. P. Blok; Ouddorp 19.30 uur ds. J.J. Tanis; Oude-Tonge 19.30 uur ds. P.D. den Haan.

VRIJDAG 21 JULI 2017

Kootwijkerbroek 14.15 uur (huw.bev.) ds. G. Beens.

GOD HAD DE MENS NAAR ZIJN BEELD GESCHAPEN, ZODAT HIJ ALLES DOEN KON WAT GOD NAAR ZIJN RECHT VAN HEM EISTE. DE MENS HEEFT DIT GOED WILLENS EN WETENS VERLOREN DOOR EIGEN SCHULD. DAARMEE HEEFT GOD ECHTER NIET TEGELIJK ZIJN RECHT VERLOREN OM DE SCHULDIGE GEHOORZAAMHEID TE EISEN.

ZACHARIAS URSINUS

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 16 JULI 2017

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 (Bijbeluur) en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merkssem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merkssem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Aangeboden: kostadres voor vrouwelijke kostganger, omg. Middelburg. Tel. 06-39129659

Luxe compleet ingerichte SAFARITENTEN op campings in Drenthe en op de Veluwe. www.sfeertent.nl. Nu lastminutes!

Stijlvolle rouw-/gelegenheidsjurkjes kindergelegenheidskleding.nl

Vakantie Oostenrijk

Te huur: luxe chalet en appartementen, 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm / Zell am See. Info: 0180-322181 / 06-51166845. www.vakantieindebergen.nl

DS. A. MOERKERKEN

Zonder enige twijfel

Op D.V. 23 juni a.s. verschijnt van ds. A. Moerkerken een uitleg van de Nederlandse Geloofsbelijdenis, één van de Drie Formulieren van Enigheid.

Uitgave van het boek vindt plaats in het kader van het terugtreden van ds. Moerkerken als rector van de Theologische School.

De netto-opbrengst is volledig bestemd voor onze Theologische School te Rotterdam.

Het boek wordt gedrukt in een duidelijke letter, telt ca. 512 bladzijden en kost € 32,50 (exclusief verzendkosten).

Bij een bestelling van vijf of meer exemplaren betaalt u geen verzendkosten.

Kerkenraad Capelle aan den IJssel-West

Bestellen: A.J. Bax te Capelle aan den IJssel
e-mail: bax@kliksafe.nl
telefoon: 010-4519137
(tussen 17.00 en 19.00 uur)

Fietsen in het Gaasterland? Camping "De Verborgten Hoek" organiseert dit jaar een COMPLEET VERZORGDE fietsvakantie met elke dag een leuk UITSTAPJE. Meer info: 0514-602065
www.fietsvakantiegaasterland.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begravenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641
M 06 - 46376232

E info@phvanderleer.nl
W www.phvanderleer.nl

Woudenberg/Scherpenzeel. Te huur op mini-camping "Klein Oudenhorst":
12-persoons vakantiehuisje,
sta-caravans en kampeerplaatsen.
Tel: 0343-481558 / 0640023232
www.kleinoudenhorst.nl

www.hoeksteenboekhandel.nl
Woerden T: 0348-421933

T.h. **WEKEROM**: vakantiehuis 2 pers.
Tel. 0318-461734

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

Oosterland (Zld): vak.huis te huur,
2-4 pers. Vrij wk 34, vrij uitzicht, CV.
Tel. 0111-644950

Gevraagd: voor motorschip Linquenda matroos of lichtmatroos. Bel voor info
Kees Jumelet: 0646376034

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

■ NIEUWBOUW
■ RESTAURATIE
■ OVERPLAATSING
■ ONDERHOUD

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

ook voor
akoestische
vraagstukken

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

De Verrassing
Bungalowpark
Al 60 jaar
verrassend op Texel!
www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Huis te huur voor 1 persoon omgeving
Nijkerk/Amersfoort, geheel gestoffeerd.
Tel. 033-2981258

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

Stolk
orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

www.stolkorgels.nl

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie
aan kinderen, jongeren
en volwassenen bij o.a:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedings-ondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

Praktijk den Uijl
psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel

010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

Last Minute - Vakantie in SAUERLAND

Appartementen voor 2, 4, 6 en 8 pers.
Juli t/m 30 september 40% korting
Vakantie in eigen sfeer!
www.landhausforra.com
Tel: +49 1606419463

Psychologenpraktijk Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD • angst • burn-out • depressie • faalangst • fobie • gedragsproblemen • identiteitsproblemen • lichamelijke spanningsklachten • negatief zelfbeeld • onzekerheid • opvoedingsproblemen • paniek • pesteren • PDD-NOS • relatieproblemen • slaapproblemen • somberheid • spanning • stress • syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:
T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Welk echtpaar wil van DV 28-7 tot 4-8 ons huis in Kootwijkerbroek huren?
Vrij uitzicht, op loopafstand van de kerk, RD in de bus. Tel. 0342-443940

KLEIN KLEDING
SLIEDRECHT - ZIERIKZEE
SALE
Dames-, Heren en Kinderkleding
TOT 50% KORTING
Shop ook online
www.KleinKleding.nl

Nieuw: vraag- en antwoordboekje van ds. Knibbe

Dit catechisatieboekje van ds. D. Knibbe (Middelburg, 13 juli 1639 – Leiden, 8 november 1701) verscheen voor het eerst in 1685 onder de titel: "Katechisatie of Kort Begrijp". In 1771 verscheen de 24e druk. Het telt 272 pagina's, met vragen en antwoorden aan de hand van de Heidelbergse Catechismus (verdeeld per zondag) en het Kort Begrijp. Het kan gebruikt worden voor huisgodsdienst en catechisatie. Het is bekend dat ds. A. Hellenbroek een leerling van hem was die veel onder zijn gehoor verkeerde. Ook is bekend dat Pleun Kleijn de jeugd catechisatie gaf uit de catechismus van ds. D. Knibbe. Het boekje is overgezet vanuit de oude druk in de hedendaagse spelling door de heren W. en C.G. op 't Hof, nagezien door dr. ir. J.A. Bunt en voorzien van een voorwoord van ds. G. Gerritsen.

Bij bestelling vóór 1 september 2017 is de prijs per stuk € 12,50 en na 1 september € 14,50.
Bij bestelling van grotere aantallen is korting mogelijk.

Voor bestellen kunt u bellen naar 0184-630688
Prijzen exclusief verzendkosten

Alleenstaande moeder **zoekt zelfstandige woonruimte in Waddinxveen (en omgeving).**
vindwoonruimte@outlook.com

begrafenisverzorging Den Hollander

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

📍 Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen
☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

10 aug. 2017

Zeeuwse Fietstocht 2017

- ✓ Start tussen 9.30u - 11.30u
- ✓ Kosten: € 3,50 p/p, max €15,- per gezin
- ✓ Ongeveer 40 km
- ✓ Catering onderweg aanwezig

Start- en stopplaats:

Duinbeekseweg 1
4356 CD Oostkapelle

Tussenstop (ook startpunt!!!):

Ger. Gemeente Kamperland
Veerweg 12, 4493 AS

De fietstocht gaat langs fietsknooppunten.

Ons e-mail adres:

's Gravenpolder@bonisa.nl

Tel.nr.: 06-12561522

Bonisa
ZENDING

- ✓ **Ambtskleding**
- ✓ **HERENKLEDING**
- ✓ **Trouwkostuums**

Geerts
herenkleding
Dorpsstraat 229
3925 KC Scherpenzeel
033 277 88 99
www.geertsherenkleding.nl

SPECIALE SELECTIE KOSTUUMS HALVE PRIJS KLEIN KLEDING - Sliedrecht

Begravenisonderneming de Jongh

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begrafenissen*

Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.

H. de Jongh
D.D.E. Meliesté
M.K. Ligthart
A.J. van Lieburg

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54
Waardenburg
0418 - 65 20 39
Werkendam
0183 - 70 10 17
Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland
0184 - 68 38 38

www.begravenisondernemingdejongh.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatorisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl
Psychologische Hulpverlening

ES Vakanties Vakanties in eigen sfeer

Nu LAST-MINUTES
OOSTENRIJK, vanaf €495,- huurt u
een **stacaravan op gezinscamping**.
Recreatieteam, kerkdiensten, zon, water
en bergen. Info: 055-3030083
www.es-vakanties.nl

Boekhandel
De ZONNEBLOEM
Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Voor een zorgzame begeleiding

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel
Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

PSALMZANG MET BOVENSTEM

Putten - Herst. Herv. Kerk
D.V. zaterdag 15 juli
19.30 uur / Toegang vrij !
Organist: Pieter Heykoop
Meditatie: Ds. A. Schot

E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begravenisondernemingtreur.nl
info@begravenisondernemingtreur.nl

Begravenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Extra ruimte helpt! Bouwt u met ons mee?

Er is nood! Om tegemoet te komen aan de behoefte die er is, en om de Oase toekomst te bieden, gaat de Oase uitbreiden naar 12 gastenplaatsen.

De Oase is een diaconaal gastenhuis in Ouddorp met een reformatorische identiteit. Een plek om op adem te komen, voor gasten die uit balans zijn en toe zijn aan een rustperiode.

www.diaconaalgastenhuisdeoase.nl

**Steun ons
met uw gift op**
NL15 INGB 0007 2908 52
ovv Uitbreiding Oase

de Oase
diaconaal gastenhuis

Hollands grootste in
klassieke stijlmeubelen!

BÈVÉ MEUBEL

Antwerpsseweg 9, Gouda
www.beve-meubel.nl

Te huur: 2-onder-1 kapwoning,
3 slpk + 1 slpk op zolder, **Kesteren.**
Medio nov. Tel. 0318-515108

Fides
praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp
aan kinderen, jongeren en volwas-
senen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Sombereheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor
psychologisch onderzoek,
indicatieaanvragen en onderzoek,
begeleiding en training van mensen
met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplantsoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus
Viscount
Mixtuur**
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

Enschede, te huur: kamer in
eengezinswoning in keurige straat.
10 min. fietsen vanaf universiteit
en station. Voor 1 of 2 studenten.
Tel. 06-51377426

Tegels... als geen ander

Ook bij Kroon
TEGELOUTLET
veel keuze, vanaf
€ 3,95 / m²

Vloertegels en wandtegels
Meer dan duizend soorten
Vakkundig advies en gelegd
Vloerverwarming
Altijd scherpe prijzen

KROON
VLOEREN IN STEEN

Energieweg 8c, Meerkkerk | tel. 0183-354225 | www.kroonvloereninsteen.nl

Waarom Paul Roescher?
Wij geven u twaalf redenen! **3**

**Lager in prijs
dan waar ook!**

Badkamer Belle Vista Badkamer compleet
zoals opgesteld.

Kraakprijs:
1545,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17500 m² in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteurs: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E gjvanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 06-57773987
E jvthul@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865, F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aangele-
verd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,30 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen

(bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
T 1 905 651 2320
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aan-
sprakelijkheid betreffende de inhoud van
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Enige kennis van Christus

Er wordt in de prediking, met name in de voorbereiding op het Heilig Avondmaal, gesproken over enige kennis van Christus. Wat is Christuskennis? En waarom spreekt men van 'enige' kennis? Allereerst, hoe krijg ik die toch?

Christuskennis benodigd

Het gaat in deze vragen om een uiterst belangrijke zaak. De Christus der Schriften spreekt Zelf in Johannes 17 vers 3: 'En dit is ⁶het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, Dien Gij ⁸gezonden hebt'. Duidelijk zijn de kanttekeningen 6 en 8. De eerste luidt: 'Dat is, de weg en het middel om tot het eeuwige leven te komen is de rechte kennis van God en van de Middelaar Jezus Christus, namelijk vergezelschap met een vast vertrouwen (...)' Kanttekening 8: 'Namelijk als de enige Middelaar en Zaligmaker, zonder Welke niemand met God kan verzoend of verenigd worden'. De Bijbel leert ons dat er geen sprankje geestelijk leven kan zijn buiten Christus. Aan de Avondmaaltafel gaat het om gemeenschapsoefening van de Zaligmaker met levendgemaakten, die ten eerste iets kennen van hun 'zonden en vervloeking'. Maar vervolgens spreekt ons Avondmaalsformulier over het geloof in de gewisse belofte van God 'dat hem al zijn zonden, alleen om het lijden en sterven van Jezus Christus, vergeven zijn'. Inmiddels zal het de vraagstellers duidelijk zijn dat Christuskennis die kennis is, die de Heilige Geest door Gods genade werkt in een ware gelovige. Dat is geen beschouwende kennis (die je kunt aanleren door er veel over te lezen of over te horen uit de mond van anderen) maar zaligmakende kennis. Kennis van de Zaligmaker als Persoon en van Zijn weldaden. Als het gaat om deze dierbare Persoon en al Zijn Middelaarsheerlijkheid, dan zegt ds. A.

Hellenbroek (in zijn oude vragenboekje) dat de Middelaar gekend moet worden in Zijn Namen, in Zijn ambten, in Zijn naturen, in Zijn staten en in Zijn weldaden. De Heilige Geest wil deze heerlijke kennis gaan leren in een zondaarshart. Niet alles wordt op één dag geleerd en niet elke wederom geborene leert evenveel. Om met vrucht deel te nemen aan de dis des verbonds is wel 'enige' kennis nodig. Ik weet daarvan geen treffender omschrijving te geven dan die in het Avondmaalsformulier: 'Want wij komen niet tot dit Avondmaal om daarmee te betuigen dat wij in onszelf volkomen en rechtvaardig zijn; maar integendeel, aangezien wij ons leven buiten onszelf in Jezus Christus zoeken, zo bekennen wij daarmee dat wij midden in de dood liggen'. Hier horen wij de ademtocht van de levende Kerk, die enige Christuskennis verkreeg. Zondaren met een droefheid naar God over hun zonden en een honger en dorst naar de gerechtigheid die in de Heere Jezus Christus alleen te vinden is. In die weg wordt Christus benodigd als dierbaar, gepast en noodzakelijk.

Christuskennis geleerd

Als Christuskennis zo noodzakelijk is, hoe krijg ik deze kennis? Wel, Christus is een Zaligmaker van zondaren. Van nature zijn wij dood in zonden en misdaden. Maar onze grootste kwaal is dat we het niet weten en gevoelen. Daarom is het zo nodig dat er plaats gemaakt wordt voor Christus. We leren dat zo duidelijk uit de Heilige Schrift. Jezus stond midden onder Zijn volk Israël, maar voor het overgrote deel hadden ze geen behoefte aan Hem. Ze waren - net als wij van nature - stekeblind! Het is zo nodig dat de Heilige Geest in de weg van ontdekking aan zonde en het beleven van de kloof tussen God en de ziel, Godskennis en zelfkennis schenkt. Dan wordt er ook plaats gemaakt in het hart voor die ene Naam. Ondanks alles wat we weten van Christus (Die ons geopenbaard is in het Woord van God) wordt het een wonderlijke ontdekking als die ene Naam *aan het hart* wordt toegepast en geopenbaard. Als er enige Christuskennis verkregen is, komt er een hunkering om op te mogen wassen in de kennis en genade van Hem. En nooit raakt de bruidskerk aan deze zijde van het graf uitgeleerd in 'de liefde Gods, die is in Christus Jezus' (Rom. 8: 39)...

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.